

YTTRANDE

2012-03-30 Ärendenr NV-03202-10

Landsbyggsdepartementet

Stockholm

103 33

Redovisning av uppdraget att utforma ett förvaltningsverktyg för förekomst av stora rovdjur baserat på en toleransnivå för rennäringen

Sametinget har av regeringen fått i uppdrag att i samråd med Naturvårdsverket utforma ett förvaltningsverktyg för förekomst av stora rovdjur baserat på en toleransnivå för rennäringen. Myndigheterna är dock inte överens om resultatet. Processen har lett till ett antal viktiga förslag och ställningstaganden där Sametinget och Naturvårdsverket är eniga, men den redovisning som lämnas in av Sametinget speglar på ett antal områden inte Naturvårdsverkets syn på problematiken och lösningarna.

Naturvårdsverket har beretts tillfälle att fortlöpande delta i Sametingets arbetsgrupp inom ramen för regeringsuppdraget att utforma ett förvaltningsverktyg för förekomst av stora rovdjur baserat på en toleransnivå för rennäringen. I arbetsgruppen deltog även representanter för Svenska samernas riksförbund, Renägarförbundet, Länsstyrelsen i Västerbottens län och Sveriges lantbruksuniversitet. Mycket av arbetet har skett i samförstånd. Särskilt kan nämnas det centrala i uppdraget, nämligen förvaltningsverktyget, där vi är eniga med Sametinget i sak om att använda oss av och bygga vidare på den norska s.k. riskmodellen. Den rapport som Sametingets styrelse beslutade om den 1 mars 2012 och som nu redovisas, innehåller emellertid andra förslag och bakgrundstexter som myndigheterna inte har enats om och redovisar inte Naturvårdsverkets ställningstaganden i de frågor där enighet inte nåtts. Därför vill vi här redogöra för vår inställning i följande frågor.

Begreppet toleransnivåutredningen

Naturvårdsverket anser att begreppet "toleransnivåutredningen", som Sametinget använder om genomförandet av regeringsuppdraget, är missvisande.

Regeringsuppdraget handlar inte enbart om en toleransnivå, utan om ett förvaltningsverktyg som bygger på en toleransnivå. Begreppet ger också intryck Av att det är frågan om en av regeringen beslutad statlig offentlig utredning.

Faktisk toleransnivå

Vi är överens med Sametinget om att ett förvaltningsverktyg som bygger på en vidareutveckling av den norska riskmodellen är en lovande väg framåt och vi vill gärna fortsätta att arbeta i den riktningen. Riskmodellen kan även användas för att bedöma vilka konsekvenser olika faktiska toleransnivåer för rennäringen skulle ha för rovdjurspopulationerna. I dagsläget är dessa konsekvenser okända på såväl regional som nationell nivå och Naturvårdsverket kan därför inte ta ställning till någon faktisk toleransnivå. Tidigare har Naturvårdsverket och Sametinget föreslagit en toleransnivå om 10 procent¹ och det är oklart varför Sametinget nu föreslår 5 procent.

En toleransnivå handlar om en avvägning mellan motstående intressen, i detta fall främst rennäringens intressen och det allmänna intresset, inklusive EU-relaterade åtaganden, att bibehålla livskraftiga rovdjursstammar. Myndigheternas uppgift torde vara att tydliggöra vad konsekvenserna blir som underlag för regeringens beslut/det politiska beslutet om den faktiska toleransnivån. Den beskrivna riskmodellen skulle kunna bidra till detta.

Avgränsning och kvalitetssäkring av vad som redovisas

Det hade varit bra om redovisningen hade varit koncentrerad på förvaltningsverktyget. Det centrala i regeringsuppdraget var att utforma ett förvaltningsverktyg för förekomst av stora rovdjur baserat på en toleransnivå för rennäringen. Vi är eniga i sak med Sametinget om hur vi ska kunna gå vidare med ett sådant verktyg, även om vi inte har kunnat enas om en faktisk toleransnivå. Den redovisning som Sametinget skickar in tar dock upp många bakgrundsfakta som inte explicit har efterfrågats i regeringsuppdraget och som Naturvårdsverket inte kan ta ställning till. Naturvårdsverket menar att ytterligare källhänvisningar bör anges och att det bör förtydligas vad som är återgivande av fakta och vad som är slutsatser eller bedömningar föranledda av de förhållanden Sametinget redogör för.

Lämnade förslag

Naturvårdsverket tar här inte ställning till alla förslag som framförs i redovisningen. Vår översiktliga bedömning är att ett antal förslag inte tillför något nytt i rovdjursförvaltningen medan andra förslag förtjänar att utredas vidare. Generellt sett saknas konsekvensbeskrivningar för de förslag som läggs fram. Ett antal förslag bedöms inte vara förenliga med gällande lagstiftning eller internationella åtaganden

Naturvårdsverket bedömer att det föreligger ett stort behov av fortsatt arbete med utvecklingen av förvaltningen av de stora rovdjuren i renskötselområdet och är gärna delaktigt i kommande utvecklingsarbete.

¹ Dock kan vi inte heller bedöma vilken effekt en sådan nivå skulle ha på rovdjursstammarna.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören Eva Smith.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschefen Eva Thörnelöf, föredragande, enhetschefen Mark Marissink och viltsamordnaren Ruona Burman.

Eva Smith

Eva Thörnelöf

Kopia till

Miljödepartementet

Sametinget